

KONKURENCES PADOME

Brīvības ielā 55, Rīgā, LV-1010 ♦ tālr. 67282865 ♦ fakss 67242141 ♦ e-pasts: konkurence@kp.gov.lv

L Ē M U M S

Rīgā

Nr.2

(Prot. Nr. 2., 2.§)

2013.gada 11.janvārī

Par tirgus dalībnieku apvienošanos

Lieta Nr. 2254/12/03.01./11

Par *DLA International Holding AS* un *Hankkija-Maatalous Oy* apvienošanos

Konkurences padome (turpmāk – KP) 19.10.2012. saņēma *DLA International Holding AS* ziņojumu par tirgus dalībnieku apvienošanos (turpmāk tekstā – „Ziņojums”).

Pēc papildu informācijas saņemšanas no *DLA International Holding AS* 06.11.2012. KP secināja, ka Ziņojums atbilst Ministru kabineta 29.09.2008. noteikumu Nr.800 „Kārtība, kādā iesniedz un izskata pilno un saīsināto ziņojumu par tirgus dalībnieku apvienošanos” (turpmāk tekstā – Noteikumi Nr.800) prasībām, un tādējādi Ziņojuma saņemšanas diena KP ir 06.11.2012.

28.11.2012. KP pieņēma lēmumu Nr.89 par papildu izpētes uzsākšanu.

Izvērtējot Ziņojumā ietverto, konkurentu, klientu, piegādātāju un citu rīcībā esošo informāciju, KP

konstatēja:

1. Apvienošanās dalībnieki

Saskaņā ar Ziņojumā sniegto informāciju *DLA International Holding AS* (reģistrēts Dānijā) ir 100% izšķiroša ietekme *DLA Agravis International* (reģistrēts Dānijā), kurai savukārt pieder 90% SIA „Baltic Agro” daļas. SIA „Baltic Agro” pieder 94,53% daļas AS „Saldus Labība”, kuras viens no galvenajiem darbības veidiem ir pilnvērtīgas dzīvnieku barības un to piedevu ražošana un tirdzniecība.

Hankkija-Maatalous Oy (reģistrēts Somijā) pieder 100% SIA „Baltic Feed” daļas, kuras darbības veidi ir minerālbarību un premiksu izstrāde, ražošana un pārdošana lopbarības ražotājiem, lopkopības nozares uzņēmumiem un zemnieku saimniecībām. SIA „Baltic Feed” kopā ar savu meitas sabiedrību UAB „Baltijos Pašarai” veic darbību ne tikai Latvijā un Lietuvā, bet eksportē produkciju arī uz Igauniju, Somiju, Krieviju un Poliju.

2. Apvienošanās veids

Konkurences likuma (turpmāk – KL) 15.panta pirmajā daļā noteikts:

(1) *Tirgus dalībnieku apvienošanās ir:*

3) *tāds stāvoklis, kad viena vai vairākas fiziskās personas, kurām jau ir izšķiroša ietekme pār vienu vai vairākiem tirgus dalībniekiem, vai viens vai vairāki tirgus dalībnieki iegūst daļu vai visus cita tirgus dalībnieka vai citu tirgus dalībnieku aktīvus vai tiesības tos izmantot, vai tiešu vai netiešu izšķirošu ietekmi pār citu tirgus dalībnieku vai citiem tirgus dalībniekiem.(..)*

Ziņojumā norādīts, ka apvienošanās paredzēta tādā veidā, ka *Hankkija-Maatalous Oy* 93,660 jeb 60% daļas tiks atsavinātas *DLA International Holding AS*. Tādējādi apvienošanās notiks saskaņā ar KL 15.panta pirmās daļas 3.punktu, *DLA International Holding AS* iegūstot tiešu izšķirošu ietekmi pār *Hankkija-Maatalous Oy*. Darījuma rezultātā Latvijā reģistrētie uzņēmumi SIA „Baltic Agro” kopā ar AS „Saldus Labība” un SIA „Baltic Feed” kļūs par vienu tirgus dalībnieku.

Apvienošanās rezultātā iegūstošā sabiedrība ir *DLA International Holding AS*, bet mērķsabiedrība *Hankkija-Maatalous Oy*.

3. Ziņojuma iesniegšanas pienākums

KL 15.panta otrajā daļā noteikts, ka *tirgus dalībnieki, kuri nolēmuši apvienoties kādā no šā panta pirmajā daļā paredzētajiem veidiem, pirms apvienošanās iesniedz Konkurences padomei pilnu ziņojumu, ja apvienošanās dalībnieku kopējais apgrozījums iepriekšējā finanšu gadā Latvijas teritorijā ir bijis ne mazāks par 25 miljoniem latu vai apvienošanās dalībnieku kopējā tirgus daļa konkrētajā tirgū pārsniedz 40 procentus. KL 15. panta otrajā prim daļā noteikts Šā panta otrajā daļā minētajā gadījumā ziņojumu neiesniedz, ja vienam no diviem apvienošanās dalībniekiem apgrozījums iepriekšējā finanšu gadā Latvijas teritorijā nepārsniedz 1,5 miljonus latu.*

Apvienošanās dalībnieku kopējais apgrozījums Latvijas Republikas teritorijā 2011.gadā, kas aprēķināts saskaņā ar Noteikumu Nr.800 prasībām, pārsniedza 25 miljonus latu. Turklāt katra apvienošanās dalībnieka apgrozījums Latvijā iepriekšējā gadā bija lielāks par 1,5 miljoniem latu.

Līdz ar to izpildās apvienošanās ziņojuma iesniegšanas pienākums un minētā apvienošanās ir pakļauta kontrolei atbilstoši KL 15.panta otrajai daļai.

4. Konkrētais tirgus

4.1. Konkrētie preces tirgi un to izvērtējums

Saskaņā ar KL 1.pantā noteikto *konkrētās preces tirgus – noteiktas preces tirgus, kurā ietverts arī to preču kopums, kuras var aizstāt šo noteikto preci konkrētajā ģeogrāfiskajā tirgū, ņemot vērā pieprasījuma un piedāvājuma aizstājamības faktoru, preču pazīmes un lietošanas īpašības.*

Ziņojumā un tā papildinājumos iesniegtā informācija liecina, ka SIA „Baltic Agro” darbojas minerālmēslu realizācijas tirgū, augu aizsardzības līdzekļu realizācijas tirgū, graudu, tai skaitā sēkļu, realizācijas tirgū, graudu pirmapstrādes pakalpojumu sniegšanas tirgū, minerālmēslu fasēšanas un uzglabāšanas pakalpojumu sniegšanas tirgū.

Ziņojumā un tā papildinājumos sniegtā informācija liecina, ka AS „Saldus Labība” veic *pilnvērtīgas dzīvnieku barības un to piedevu ražošanu* un realizāciju, graudu un rapšu pirkšanu, pirmapstrādi, uzglabāšanu un realizāciju, minerālmēslu un augu aizsardzības līdzekļu tirdzniecību.

AS „Saldus Labība” ražo un realizē *pilnvērtīgo barību* putniem, cūkām un *papildbarību* liellopiem, kazām, aitām, trušiem u.c.

SIA „Baltic Feed” veic *minerālbarību un premiksu* izstrādi, ražošanu un pārdošanu lopbarības ražotājiem, lopkopības nozares uzņēmumiem un zemnieku saimniecībām. SIA „Baltic Feed” piedāvā produkciju govīm, cūkām, aitām, zirgiem, meža dzīvniekiem, vistām, ziemeļbriežiem. Industriālajiem klientiem, t.i., lopbarības ražotājiem, cūkkopības, putnkopības uzņēmumiem SIA „Baltic Feed” piedāvā pēc pasūtījuma izgatavot barības maisījumus atbilstoši katra klienta barības ražošanas tehniskajām iespējām un vajadzībām. Minerālbarību un premiksu receptēs tiek izmantots plašs izejvielu klāsts – vitamīni, minerālvielas, mikroelementi, aminoskābes, enzīmi, speciālās piedevas.

06.11.2012. un 09.11.2012. *DLA International Holding AS* vēstulēs sniegtā informācija liecina, ka gan AS „Saldus Labība” un SIA „Baltic Feed” veic arī barības piegādi mazumtirdzniecības sektoram (t.i., veikaliem, veterinārajām klīnikām).

Ņemot vērā minēto, secināms, ka apvienošanās dalībnieku darbības pārklājas šādās jomās: produktīvo mājdzīvnieku papildbarības jeb minerālbarības segmentā un dažādu barības maisījumu segmentā.

Produktīvo mājdzīvnieku barības vairumtirdzniecības un mazumtirdzniecības uzraudzības lieta¹, ko KP veica 2010. un 2011.gadā (turpmāk – Uzraudzība), tika noskaidrots, ka pastāv industriālais un patēriņa segments, kas atšķiras pēc realizācijas organizēšanas un preces īpašībām.

Industriālais segments no realizācijas vairumtirdzniecībā un mazumtirdzniecībā atšķiras ar to, ka industriālie klienti ir mājdzīvnieku ražošanas (audzēšanas) uzņēmumi, kuri iegādājas mājdzīvnieku (vistu, cūku, liellopu) audzēšanai nepieciešamo barību. Parasti barība tiek iegādāta pastāvīgi un ilglaicīgi, lai nodrošinātu nepārtrauktu barības piegādi. Industriāliem klientiem barība tiek ražota pēc speciālām receptēm. Šajā segmentā sadarbība starp ražotājiem un gala pircējiem notiek bez starpniekiem (vairumtirgotājiem vai tml.), tas nozīmē, ka notiek tiešas piegādes mājdzīvnieku ražošanas (audzēšanas) uzņēmumiem, lopbarības ražotājiem un zemnieku saimniecībām.

Tāpēc no pieprasījuma viedokļa kā atsevišķu konkrēto tirgu ir pamatoti noteikt produktīvo mājdzīvnieku barības piegādes tirgu industriālajiem klientiem.

Kā atsevišķs tirgus segments saskaņā ar Uzraudzībā secināto ir produktīvo mājdzīvnieku barības piegādes tirgus mazumtirdzniecībai, kurā kā gala pircēji ir neindustriālie klienti (mazumtirdzniecības veikali, veterinārās aptiekas).

Saskaņā ar Uzraudzības laikā iegūto informāciju no ražotājiem un no industriālajiem klientiem produktīvo mājdzīvnieku barība parasti tiek ražota pēc speciāla pasūtījuma, t.i., speciāli sagatavotas receptūras, kurā var tikt ņemta vērā dzīvnieku suga, dzimums, vecums, veselības stāvoklis. Receptes izstrādā industriālo klientu speciālisti katrai produktīvo mājdzīvnieku sugai, ievērojot iepriekš minētās pazīmes, tāpēc savā starpā dažādi barības veidi no pieprasījuma viedokļa nav aizvietojami. Tas nozīmē, ka KL 1.panta 5.punkta izpratnē pastāv iespēja noteikt daudzus atsevišķus konkrētās preces tirgus, tā, piemēram, liellopu barības tirgus, cūkām paredzētās barības tirgus, vistām paredzētās barības tirgus, kas vēl sadalās šaurākos konkrētos preces tirgus atkarībā no dzīvnieka dzimuma, vecuma, veselības stāvokļa.

Ziņojumā norādīts, ka no pieprasījuma puses dzīvnieku barību ir iespējams iedalīt: dzīvnieku barībā, barības maisījumos, barības koncentrātos, barības puskoncentrātos, barības piedevās, barības sastāvdaļās, barībā, kas sagatavota pēc speciālas receptes, minerālbarībā, premiksos, papildbarībā un barībā dzīvnieku veselībai.

Ražotāji, tajā skaitā AS „Saldus Labība” un SIA „Baltic Feed”, ražo barību arī pēc standarta receptēm, šī barība tiek realizēta caur vairumtirgotājiem un mazumtirgotājiem.

Saskaņā ar Dzīvnieku barības aprites likuma 1.pantā ietverto dzīvnieku barības veidu klasifikāciju:

¹ http://www.kp.gov.lv/uploaded_files/KPPP094MajdzivniekuBaribasUzraudziba.pdf

Pilnvērtīga barība – barības maisījums, kura sastāvs apmierina dzīvnieka diennakts vajadzības pēc barības vielām atbilstoši tā sugai, vecumam, produktivitātei vai fizioloģiskajam stāvoklim.

Papildbarība – barības maisījums, kurā ir augsts dažu vielu saturs, bet kurš sava sastāva dēļ ir pietiekams dienas devas nodrošināšanai tikai kopā ar citu barību².

Barības piedevas – vielas, mikroorganismi vai preparāti, izņemot barības sastāvdaļas un premiksus, kas paredzēti pievienošanai lopbarībai vai ūdenim, lai jo īpaši veiktu vienu vai vairākas šādas funkcijas: labvēlīgi ietekmē lopbarības īpašības, labvēlīgi ietekmē dzīvnieku izcelsmes produktu īpašības, labvēlīgi ietekmē dekoratīvo zivju un putnu krāsu, apmierina dzīvnieku ēdināšanas vajadzības.

Minerālbarība – barības maisījums, kurā ir augsts dažu vielu saturs, bet kurš sava sastāva dēļ ir pietiekams dienas devas nodrošināšanai tikai kopā ar citu barību.

Premiksi – ir lopbarības piedevu maisījumi vai vienas vai vairāku lopbarības piedevu maisījumi ar barības sastāvdaļām vai ūdeni, ko pielieto kā nesējvielas, kuri nav paredzēti tiešai izbarošanai dzīvniekiem³.

Jebkura barības veida ražošana pamatā sastāv no attiecīgo izejvielu dozēšanas, maisīšanas, varbūtējas granulēšanas un/vai ekspandēšanas un fasēšanas. Apvienošanās dalībnieku ieskatā un Uzraudzībā iegūtā informācija liecina, ka no ražošanas viedokļa nepastāv kādi būtiski ierobežojumi vai šķēršļi pārorientēties no viena dzīvnieku barības veida ražošanas uz citu.

KP uzskata, ka apvienošanās darījuma izvērtēšanai ir pietiekami apskatīt un novērtēt kopējo produktīvo mājdzīvnieku barības tirgu, neizdalot to šaurāk pa konkrētiem barības veidiem pēc dzīvnieku sugām, vecuma, izejvielām, piedevām, minerālvielām vai citām pazīmēm. Arī Lietas izvērtēšanas laikā no aptaujātajiem tirgus dalībniekiem nav saņemta informācija, kas norādītu uz nepieciešamību tirgu noteikt šaurāk pēc iepriekš minētajām pazīmēm.

Ievērojot teikto KP secina, ka apvienošanās ietekmētie konkrētās preces tirgi ir:

- produktīvo mājdzīvnieku barības piegādes tirgus industriālajiem klientiem;
- produktīvo mājdzīvnieku barības piegādes tirgus mazumtirdzniecībai.

4.2. Konkrētais ģeogrāfiskais tirgus un tā izvērtējums

Saskaņā ar KL 1.panta 3.punktu *konkrētais ģeogrāfiskais tirgus ir ģeogrāfiska teritorija, kurā konkurences apstākļi konkrētās preces tirgū ir pietiekami līdzīgi visiem šā tirgus dalībniekiem, un tādēļ šo teritoriju var nošķirt no citām teritorijām.*

Visā Latvijas teritorijā piedāvājuma un pieprasījuma tendences, administratīvās (t.i., normatīvais regulējums) un citas barjeras ir līdzīgas. Tāpēc noteikt ģeogrāfisko tirgu barības realizācijai šaurāk kā Latvijas teritoriju nav pamata, bet gan visdrīzāk tas varētu tikt noteikts plašāk kā Latvijas teritorija, ņemot vērā apstākli, ka tādi ražotāji kā AS „Dobeles dzirnavnieks”, AS „Daugavpils dzirnavnieks”, SIA „LRS Mūsa” barību eksportē uz Eiropas Savienības u.c. valstīm, un pēc ražotāju sniegtās informācijas⁴, Lietuvas ražotāji konkurē Latvijā ar vietējiem ražotājiem. Arī viens no apvienošanās dalībnieku saistītajiem uzņēmumiem SIA „Baltic Feed” kopā ar savu meitas sabiedrību UAB „Baltijos Pašarai” veic darbību ne tikai Latvijā un Lietuvā, bet eksportē produkciju arī uz Igauniju, Somiju, Krieviju un Poliju.

Ziņojuma iesniedzējs uzskata, ka ģeogrāfiskais tirgus produktīvo mājdzīvnieku barības realizācijai būtu nosakāms kā Latvijas Republikas teritorija.

² Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (EK) Nr.767/2009 (2009.gada 13.jūlijs) *par barības laišanu tirgū un lietošanu un ar ko groza Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (EK) Nr. 1831/2003 un atceļ Padomes Direktīvu 79/373/EEK, Komisijas Direktīvu 80/511/EEK, Padomes Direktīvas 82/471/EEK, 83/228/EEK, 93/74/EEK, 93/113/EK un 96/25/EK un Komisijas Lēmumu 2004/217/EK 3.pants*

³ Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (EK) Nr.1831/2003 (2003.gada 22.septembris) par dzīvnieku ēdināšanā lietotām piedevām 2.panta 2.punkts

⁴ Skatīt KP Uzraudzības ziņojuma publiskojamo versiju http://www.kp.gov.lv/uploaded_files/KPPP094MajdzivniekuBaribasUzraudziba.pdf

KP ieskatā un pamatojoties uz Uzraudzībā iegūto informāciju konkrētais ģeogrāfiskais tirgus var būt arī plašāks par Latvijas teritoriju. Ņemot vērā apvienošanās nebūtisko ietekmi uz konkurenci (skatīt lēmuma secinājumu daļu), KP konkrētajā gadījumā atstāj konkrētā ģeogrāfiskā tirgus definīciju atvērtu, izvērtējot apvienošanās ietekmi Latvijas Republikas teritorijā.

4.3. Konkrētie tirgi

Saskaņā ar Konkurences likuma 1.panta 4.punktu *konkrētais tirgus- konkrētās preces tirgus, kas izvērtēts saistībā ar konkrēto ģeogrāfisko tirgu.* Ņemot vērā iepriekš konstatēto, pamatojoties uz KL 1.panta 4.punktu, ir izdalāmi šādi konkrētie tirgi:

- produktīvo mājdzīvnieku barības piegādes tirgus industriālajiem klientiem Latvijas teritorijā;
- produktīvo mājdzīvnieku barības piegādes tirgus mazumtirdzniecībai Latvijas teritorijā.

5. Konkurences situācijas izvērtējums

5.1. Tirgus struktūras un konkurences apstākļu izvērtējums

Lietas izvērtēšanas ietvaros noskaidrots, ka konkrētajā tirgū Latvijā darbojas pietiekoši plašs tirgus dalībnieku loks, t.i., aptuveni 30 tirgus dalībnieki, kas nodrošina produktīvo dzīvnieku barības plašu izvēli, atbilstoši katra klienta vajadzībām gan pēc cenas, gan pēc iespējamā piedāvājuma.

Saskaņā ar Uzraudzībā secināto Latvijā lielākie mājdzīvnieku barības ražotāji ir: AS „Dobeles dzirnavnieks”, SIA „Rīgas kombinētās lopbarības rūpnīca”, SIA „LRS Mūsa”, AS „Tukuma straume”, AS „Saldus labība”, AS „Daugavpils dzirnavnieks”.

Ziņojumā norādītā un KP iegūtā papildu informācija ļauj secināt, ka apvienošanās dalībnieku un konkurentu tirgus daļas nepārsniedz tabulās Nr.1. – 2. ietvertos datus.

Tab. Nr. 1. Produktīvo mājdzīvnieku barības piegādes tirgus industriālajiem klientiem pēc apjoma (t)

	2009		2010		2011		2012.g. 1.pusgads	
	tonnas	%	tonnas	%	tonnas	%	tonnas	%
AS „Daugavpils dzirnavnieks”	(*)	(*) <30%	(*)	(*) <30%	(*)	(*) <30%	(*)	(*) <30%
AS „Dobeles dzirnavnieks”	(*)	(*) <20%	(*)	(*) <30%	(*)	(*) <30%	(*)	(*) <30%
SIA „Rīgas kombinētās lopbarības rūpnīca”	(*)	(*) <20%	(*)	(*) <10%	(*)	(*) <20%	(*)	(*) <20%
AS „Saldus labība”	(*)	(*) <20%	(*)	(*) <20%	(*)	(*) <20%	(*)	(*) <20%
SIA „KGM”	(*)	(*) <10%	(*)	(*) <10%	(*)	(*) <10%	(*)	(*) <10%
SIA „Baltic feed”	(*)	(*) <10%	(*)	(*) <10%	(*)	(*) <10%	(*)	(*) <10%
SIA „Lielzeltiņi”	(*)	(*) <40%	(*)	(*) <30%	(*)	(*) <20%	(*)	(*) <10%
SIA „Ulbroka”	(*)	(*) <10%	(*)	(*) <10%	(*)	(*) <1%	(*)	(*) <10%

SIA „Proventus Farms Pluss”	(*)	(*) <10%	(*)	(*) <10%	(*)	(*) <10%	(*)	(*) <1%
SIA „Dimela Veta Latvija”	(*)	(*) <1%	(*)	(*) <1%	(*)	(*) <1%	(*)	(*) <1%

Tab. Nr. 2. Produktīvo mājdzīvnieku barības piegādes tirgus industriālajiem klientiem pēc apgrozījuma (LVL bez PVN)

	2009		2010		2011		2012.g. 1.pusgads	
	tonnas	%	tonnas	%	tonnas	%	tonnas	%
AS „Daugavpils dzirnavnieks	(*)	(*) <30%	(*)	(*) <30%	(*)	(*) <20%	(*)	(*) <30%
AS „Dobeles dzirnavnieks”	(*)	(*) <20%	(*)	(*) <20%	(*)	(*) <20%	(*)	(*) <30%
SIA „Rīgas kombinētās lopbarības rūpnīca”	(*)	(*) <20%	(*)	(*) <20%	(*)	(*) <20%	(*)	(*) <20%
SIA „KGM”	(*)	(*) <10%	(*)	(*) <10%	(*)	(*) <20%	(*)	(*) <20%
SIA „Baltic feed”	(*)	(*) <10%	(*)	(*) <10%	(*)	(*) <20%	(*)	(*) <20%
AS „Saldus labība”	(*)	(*) <10%	(*)	(*) <20%	(*)	(*) <20%	(*)	(*) <20%
SIA „Lielzeltiņi”	(*)	(*) <40%	(*)	(*) <30%	(*)	(*) <30%	(*)	(*) <10%
SIA „Ulbroka”	(*)	(*) <10%	(*)	(*) <10%	(*)	(*) <10%	(*)	(*) <10%
SIA „Dimela Veta Latvija”	(*)	(*) <1%	(*)	(*) <10%	(*)	(*) <10%	(*)	(*) <10%
SIA „Proventus Farms Pluss”	(*)	(*) <10%	(*)	(*) <10%	(*)	(*) <10%	(*)	(*) <10%

Iegūtā informācija ļauj secināt, ka apvienotā tirgus dalībnieka tirgus daļa pēc apjoma (t) produktīvo mājdzīvnieku barības piegādes tirgū industriālajiem klientiem nepārsniegs 20%, bet pēc apgrozījuma latos būs aptuveni 20%, un tam būs ievērojami efektīvi konkurenti: AS „Daugavpils dzirnavnieks”, AS „Dobeles dzirnavnieks”, SIA „Rīgas kombinētās lopbarības rūpnīca”, SIA „Lielzeltiņi”.

Uzraudzībā iegūtā informācija liecina, ka vēl tirgū darbojas tādi konkurenti kā SIA „LRS Mūsa”, AS „Tukuma straume”, kā arī apvienošanās iesniedzēja sniegtā informācija liecina, ka tirgū darbojas arī SIA „Kalnabeite”, SIA „Farm plant Latvija”, SIA „Vitfoss”, SIA „Agrera” u.c tirgus dalībnieki. Saskaņā ar Pārtikas un veterinārā dienesta datiem uz 31.07.2012. – atzītie dzīvnieku barības aprites uzņēmumi – secināms, ka dzīvnieku barības ražošanā un izplatīšanā ir iesaistīti vismaz 30 tirgus dalībnieki.

Produktīvo mājdzīvnieku barības piegādes tirgū mazumtirdzniecībai iegūtais informācijas apjoms neļauj noteikt konkrētas apvienotā tirgus dalībnieka tirgus daļas. Datu iegūšanas grūtības minētajā tirgū ir saistītas ar to, ka daļa no tirgus dalībniekiem (piemēram, SIA „Agrera”, AS „Dobeles dzirnavnieks” u.c.) neapkopo datus šādā griezumā.

AS „Dobeles dzirnavnieks” lietā ir iesniegusi informāciju par fasētās produkcijas pārdošanas apjomu, kas daļēji ietver informāciju arī par realizāciju industriālajiem klientiem. Tabulās Nr.3 un Nr.4 ir apkopota informācija par realizāciju mazumtirdzniecībai. Lielākie Latvijas dzīvnieku barības vairumtirgotāji, kas piegādā dzīvnieku barību mazumtirgotājiem ir AS

„Dobeles dzirnavnieks”, AS „Tukuma straume”, SIA „LRS Mūsa”, SIA „Rīgas Kombinētās lopbarības rūpnīca”, AS „Saldus labība”. AS „Dobeles dzirnavnieks” ir vislielākais tirgus dalībnieks šajā tirgus segmentā.

Tab. Nr. 3. Produktīvo mājdzīvnieku barības piegādes tirgus mazumtirdzniecībai pēc apjoma (t)

	2009	2010	2011	2012 1.pusg.
AS „Dobeles dzirnavnieks”*	(*)	(*)	(*)	(*)
SIA „LRS Mūsa” **		(*)	(*)	
AS „Saldus labība”	(*)	(*)	(*)	(*)
SIA „Rīgas kombinētās lopbarības rūpnīca”	(*)	(*)	(*)	(*)
SIA „Baltic feed”	(*)	(*)	(*)	(*)
AS „Daugavpils dzirnavnieks”	(*)	(*)	(*)	(*)
SIA „Ulbroka”	(*)	(*)	(*)	(*)
SIA „KGM”	(*)	(*)	(*)	(*)
SIA „Dimela Veta Latvija”	(*)	(*)	(*)	(*)
SIA „Lielzeltiņi”	(*)	(*)	(*)	(*)
SIA „Proventus Farms Pluss”	(*)	(*)	(*)	

* daļa no AS „Dobeles dzirnavnieks” fasētās produkcijas tiek pārdota arī industriālajiem klientiem

** dati no Uzraudzības lietas

Tab. Nr. 4. Produktīvo mājdzīvnieku barības piegādes tirgus mazumtirdzniecībai pēc apgrozījuma (LVL bez PVN)

	2009	2010	2011	2012 1.pusg
AS „Dobeles dzirnavnieks”*	(*)	(*)	(*)	(*)
SIA „LRS Mūsa” **		(*)	(*)	
AS „Saldus labība”	(*)	(*)	(*)	(*)
SIA „Rīgas kombinētās lopbarības rūpnīca”	(*)	(*)	(*)	(*)
SIA „Baltic feed”	(*)	(*)	(*)	(*)

AS „Daugavpils dzirnavnieks”	(*)	(*)	(*)	(*)
SIA „Ulbroka”	(*)	(*)	(*)	(*)
SIA „Dimela Veta Latvija”	(*)	(*)	(*)	(*)
SIA „Lielzeltiņi”	(*)	(*)	(*)	(*)
SIA „Proventus Farms Pluss”	(*)	(*)	(*)	(*)

* daļa no AS „Dobeles dzirnavnieks” fasētās produkcijas tiek pārdota arī industriālajiem klientiem

** dati no Uzraudzības lietas

Tāpat kā piegādes tirgū industriālajiem klientiem arī piegādes tirgū mazumtirdzniecībai apvienotajam tirgus dalībniekam būs šādi efektīvi konkurenti: AS „Dobeles dzirnavnieks”, SIA „LRS Mūsa”, SIA „Rīgas kombinētās lopbarības rūpnīca” un AS „Tukuma straume”. Bez tabulās norādītā tirgū darbojas arī SIA „Kalnabeite”, SIA „Farm plant Latvija”, SIA „Vitfoss”, u.c. KP secina, ka apvienotajam tirgus dalībniekam būs ievērojams skaits citu konkurentu un klientiem pastāvēs alternatīvi piegādes avoti. Saskaņā ar Pārtikas un veterinārā dienesta datiem uz 31.07.2012. – atzītie dzīvnieku barības aprites uzņēmumi – secināms, ka dzīvnieku barības ražošanā un izplatīšanā ir iesaistīti vismaz 30 tirgus dalībnieki. Iegūtie dati lietā liecina, ka piegādes tirgus mazumtirdzniecībai ir vērtējams kā mazāk nozīmīgs, jo piegādes tirgus industriālajiem klientiem sastāda lielāko daļu (60%-90%) no kopējā realizācijas apjoma. Tas, ka atsevišķi tirgus dalībnieki neizšķir šos abus piegādes avotus, liecina par šo abu piegādes avotu iespējamu aizvietojamību. Turklāt mazumtirgotājiem nepastāv objektīvu ierobežojumu iepirkt dzīvnieku barību ārpus Latvijas.

5.2. Tirgus dalībnieku un klientu viedokļi

Apvienošanās dalībnieku ieskatā, apvienošanās neskars un nemainīs konkrētā tirgus struktūru Latvijas teritorijā. Apvienošanās dalībnieki Latvijas teritorijā darbojas netieši – caur saistītajām sabiedrībām. *DLA International Holding AS* neplāno mainīt šo uzņēmumu darbības veidus vai struktūru. Tādējādi Apvienošanās dalībnieku saistītās sabiedrības turpinās darbību Latvijas teritorijā, kā līdz šim.

Saņemtie lielāko konkurentu viedokļi par apvienošanos ir atšķirīgi, uzskatot, ka konkurence varētu gan samazināties, gan arī uzskatot, ka apvienošanās neietekmēs produktīvo mājdzīvnieku barības piegādes tirgu industriālajiem klientiem un piegādes tirgu mazumtirdzniecībai Latvijā. Viens tirgus dalībnieks pauda bažas par to, ka šāds apvienotais uzņēmums, iespējams, varēs noteikt lopbarības kā gala produkta cenas, izmantojot iespēju tirgot savus ražotos premiksus konkurentiem par daudz augstākām cenām, tādējādi mākslīgi sadārdzinot konkurentu produkciju tirgū.

Eiropas Komisija lietā Nr. COMP/M.5558 - NUTRECO/ CARGILL kā atsevišķu tirgu lietā noteikusi premiksu tirgu. Ņemot vērā to, ka AS „Saldus labība” nenodarbojas ar premiksu ražošanu, tad KP secina, ka atsevišķa premiksu tirgus dziļāka izvērtēšana lietā nav nepieciešama, jo apvienošanās rezultātā nenotiek koncentrācija premiksu realizācijas tirgū. KP precizējot informāciju lietā secina, ka gadījumā, ja apvienotā struktūra cels cenas, tad pastāvēs iespējas iegādāties premiksus no citiem alternatīviem avotiem Latvijas un Eiropas Savienības teritorijas ietvaros. Līdz ar to premiksu tirgus ir vērtējams plašāk kā Latvijas teritorija un kombinētās lopbarības ražotājiem pastāv iespējas iepirkt nepieciešamos premiksus no citiem premiksu piedāvātājiem Eiropas Savienības teritorijas ietvaros.

Produktīvo dzīvnieku barības klientu viedokļi par apvienošanu bija atšķirīgi. Atsevišķi klienti uzskatīja, ka minētā apvienošanās negatīvi ietekmēs produktīvo mājdzīvnieku barības piegādes, jo samazināsies konkurence un līdz ar to cenas var pieaugt, tanī pašā laikā norādot, ka pastāvēšot alternatīvi dzīvnieku barības iegādes avoti.

Ir izteikts arī viedoklis, ka nav iebildumu pret apvienošanu un pastāv iespējas iegādāties dzīvnieku barību no citiem alternatīviem piegādes avotiem Dānijā un Vācijā.

6. Secinājumi

Ņemot vērā to, ka vairāki apvienošanās dalībnieku saistīto komercsabiedrību konkurenti nav iesnieguši pieprasīto informāciju, nav iespējams precīzi noteikt apvienošanās dalībnieku tirgus daļas, tomēr rīcībā esošā informācija ļauj secināt, ka apvienotā tirgus dalībnieka tirgus daļa produktīvo mājdzīvnieku barības piegādes tirgū industriālajiem klientiem pēc apjoma (t) nepārsniegs 20%, bet pēc apgrozījuma latos būs aptuveni 20%, un tam būs būtiski konkurenti: SIA „Lielzeltiņi”, AS „Daugavpils dzirnavnieks”, AS „Dobeles dzirnavnieks”, SIA „Rīgas kombinētās lopbarības rūpnīca”. Turklāt jāņem vērā, ka tirgū darbojas arī tādi produktīvo dzīvnieku audzētāji kā AS „Balticovo” u.c., kuri barību ražo pašpatēriņam, līdz ar to precīzu tirgus daļu noteikšana lietas ietvaros ir apgrūtināta.

Apvienotajam tirgus dalībniekam produktīvo mājdzīvnieku barības piegādes tirgū mazumtirdzniecībai būs ievērojams skaits konkurentu, lielākie no tiem būs ir AS „Dobeles dzirnavnieks”, AS „Tukuma straume”, SIA „LRS Mūsa”, SIA „Rīgas Kombinētās lopbarības rūpnīca”, turklāt piegādes tirgus mazumtirdzniecībai ir vērtējams kā maznozīmīgs.

Izvērtējot apvienošanās ietekmi uz konkurenci, KP secina, ka apvienošanās rezultātā neveidojas negatīvas sekas konkurencei. Tas nozīmē, ka, *DLA International Holding AS* iegūstot izšķirošu ietekmi pār *Hankkija-Maatalous Oy* un netieši Latvijā reģistrētiem uzņēmumiem SIA „Baltic Agro”, AS „Saldus Labība” un SIA „Baltic Feed”, šo apvienošanās dalībnieku saistītajām komercsabiedrībām neveidosies un nenostiprināsies dominējošais stāvoklis konkrētajos tirgos, kā arī netiek būtiski samazināta konkurence konkrētajos tirgos.

KP uzskata, ka apvienošanās darījums būtiski neietekmēs konkurenci konkrētajos tirgos, jo apvienošanās dalībnieku saistītajām komercsabiedrībām abos konkrētajos tirgos ir ievērojams skaits konkurentu. Saskaņā ar Pārtikas un veterinārā dienesta datiem uz 31.07.2012. – atzītie dzīvnieku barības aprites uzņēmumi – secināms, ka dzīvnieku barības ražošanā un izplatīšanā ir iesaistīti vismaz 30 tirgus dalībnieki.

Pircējiem nav ierobežotas iespējas mainīt produktīvo dzīvnieku barības piegādātājus, pastāv alternatīvi piegādes avoti.

Apvienotā struktūra nespēj kavēt konkurentu paplašināšanos. Apvienošanās rezultātā netiks radītas barjeras jaunu konkurentu ienākšanai vai esošo konkurentu paplašināšanai, jo konkurenti spēs ierobežot apvienoto struktūru tādā mērā, lai tā neveiktu darbības, kas kaitē konkurencei. Jāatzīmē, ka apvienotā struktūra nevar tādā mērā kontrolēt vai ietekmēt preču piegādi vai izplatīšanas iespējas, lai konkurējošo uzņēmumu paplašināšanās vai iekļūšana tirgū sadārdzinātos.

Apvienošanās nelikvidē svarīgu konkurētspējīgu spēku. AS „Dobeles dzirnavnieks”, SIA „Rīgas kombinētās lopbarības rūpnīca”, SIA „Lielzeltiņi”, AS „Daugavpils dzirnavnieks” ir pietiekami stabili konkurenti.

KL 16.panta ceturtā daļa nosaka, ka *ja paziņotā tirgus dalībnieku apvienošanās neizraisa šā panta trešajā daļā minētās sekas, Konkurences padome pieņem lēmumu, ar kuru atļauj apvienošanu*. Minētās apvienošanās rezultātā neveidojas un nenostiprinās dominējošais stāvoklis, kā arī netiek būtiski samazināta konkurence konkrētajos tirgos.

Tādējādi, ņemot vērā visu augstāk minēto, KP secina, ka apvienošanās rezultātā nevienā no konkrētajiem tirgiem nerodas, nenostiprinās dominējošais stāvoklis un netiek samazināta konkurence. Tādējādi Konkurences padomei nav pamata aizliegt konkrēto apvienošanās darījumu, saskaņā ar Konkurences likuma 16.panta ceturto daļu.

Ievērojot visu iepriekš minēto, kā arī pamatojoties uz Konkurences likuma 8.panta pirmās daļas 5.punktu, 15.panta pirmās daļas 3.punktu un otrās daļas pirmo punktu un 16.panta otro un ceturto daļu, Konkurences padome

nolēma:

atļaut DLA International Holding AS un Hankkija – Maatalous Oy apvienošanos.

Saskaņā ar Konkurences likuma 8.panta otro daļu Konkurences padomes lēmumu var pārsūdzēt Administratīvajā apgabaltiesā viena mēneša laikā no lēmuma spēkā stāšanās dienas.

(*) – Ierobežotas pieejamības informācija

Priekšsēdētāja

S. Ābrama